

Experiències

El criquet i el català: una aliança estratègica

Autors

Jordi Ballart
Consorci per a la Normalització
Lingüística

Jordi Bover
TERMCAT

L'article explica la iniciativa del Centre de Normalització Lingüística de l'Hospitalet d'acostar el català a les famílies índies i pakistaneses a través del criquet, aprofitant l'arrelament d'aquest esport en aquestes comunitats, i també tot el procés que el TERMCAT va dur a terme per fixar aquesta terminologia en català, que va culminar en l'elaboració d'un vocabulari.

Objectius

El projecte de fer un taller de criquet en català es va gestar al Centre de Normalització Lingüística (CNL) de l'Hospitalet. Un dels programes d'actuació dels centres de normalització lingüística és la dinamització d'activitats que promouen l'ús del català en el sector associatiu. Concretament a l'Hospitalet, aquest procés dinamitzador es duu a terme a través d'una sèrie d'eines, entre les quals hi ha el catàleg d'activitats i serveis adreçats a les AMPA *Millorem l'ús del català*. D'una banda, aquest catàleg ofereix recursos per millorar les comunicacions de les mares i pares amb els centres educatius i amb els fills, però, de l'altra, també promou entorns d'ús de la llengua catalana dins i fora de l'associació i de l'àmbit escolar.

En aquest marc, va sorgir una demanda de fer una activitat de català adreçada a famílies d'origen indi i pakistanès d'un centre educatiu de la zona nord de la ciutat. El CNL de l'Hospitalet va impulsar la idea d'un taller de criquet, un esport molt popular a l'Índia i al Pakistan. L'organització de l'activitat responia a l'objectiu d'afavorir la convivència entre diferents col·lectius per mitjà de la llengua catalana i oferir una activitat amb contingut implícit i explícit alhora de llengua. Es tractava, a més, de promoure la integració social a través de l'esport.

El fet que no existís un vocabulari oficial del criquet va comportar l'elaboració d'un primer document amb la normativa del joc en català i un glossari. A partir d'aquesta base, el CNL de l'Hospitalet va emprendre un procés de col·laboració amb el TERMCAT, amb l'objectiu de fixar la terminologia de l'esport del criquet en català i d'incorporar-la a futures edicions de diccionaris d'esports.

Vocabulari del criquet

Elaboració

En una primera etapa, el CNL va introduir en el programa de gestió terminològica del TERMCAT una llista de termes detectats inicialment. Aquesta selecció es va completar amb termes procedents d'altres glossaris a fi d'aplegar tota la terminologia bàsica del criquet. S'hi van incloure termes relatius a conceptes del joc (*atrapat -ada en correguda, bye, llançament nul, tots eliminats...*), equip i material (*bat, canyellera, marcador...*) o tipus de jugadors (*batedor -a, defensor -a de wicket, llançador -a...*).

Normalització de la terminologia

Un cop tancada la selecció de nomenclatura del vocabulari, es va dur a terme una sessió de normalització el 10 d'octubre de 2011 a la seu del TERMCAT per mirar de trobar alternatives catalanes consensuades al gran nombre d'anglicismes utilitzats en aquest esport. Hi van assistir diferents especialistes del món del criquet català, entre els quals cal destacar el director tècnic del Catalunya Criquet Club, Robert Masih; el president de la Unió Esportiva Catalana de Clubs de Criquet, Khalid Shabaz, o el tècnic del CNL promotor del projecte, Jordi Ballart.

Els acords adoptats en aquella sessió van ser ratificats posteriorment pel Consell Supervisor, que és l'òrgan encarregat de la fixació de la terminologia en llengua catalana. En alguns casos es van aprovar neologismes catalans, com ara *pista* (en anglès, *pitch*), *torn de bat* (*innings*) o *atrapat fora* (*stumped*), i en d'altres es van mantenir els anglicismes en la grafia original atesa la gran difusió que tenen en diverses llengües, com ara *wicket* o *over*.

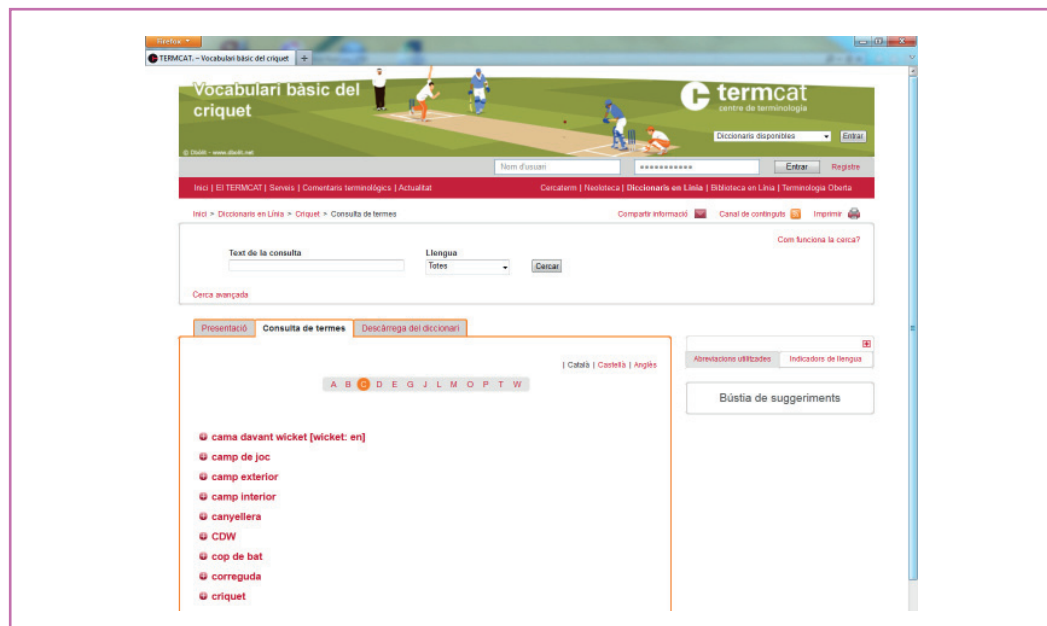
© TERMCAT / Henar Velàzquez.

Edició

El vocabulari, revisat per especialistes de la Unió Esportiva Catalana de Clubs de Criquet, estava a punt: contenia una cinquantena de termes en català, definits, i equivalents en castellà i anglès.

Figura 1. Pantalla il·lustrativa de la versió en línia.

A més de la versió en línia del vocabulari disponible al web del TERMCAT (http://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/138/), amb el suport de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya se'n va poder fer una versió en paper (<http://www.termcat.cat/docs/PDF/VocabulariCriquet.pdf>), imprescindible per arribar de manera més directa a tots els usuaris potencials de la terminologia.

Figura 2. Pàgina de la versió en paper.

Els tallers de criquet

Fins avui s'han dut a terme dos tallers de criquet.

El primer va tenir lloc a l'Escola Pere Lluiscart, al barri hospitalenc de la Florida. La dinamització de l'activitat va comptar amb la col·laboració de la presidenta de l'AMPA i l'equip directiu del centre educatiu. El primer pas va ser l'organització d'un curs de català inicial per a mares i pares, amb la

idea que les famílies assolissin un nivell de comprensió de català abans de dur a terme el taller. La setmana abans de la realització de l'activitat, es va fer una sessió teòrica amb els alumnes del curs, per tal d'explicar-los el funcionament del joc. El dia del taller, el 26 de maig de 2011, el tècnic del CNL va conduir l'activitat amb l'ajut d'Irfan Ilyas, alumne pakistanès catalanoparlant de l'Escola d'Adults de Sant Ramon, i de 12 alumnes indis i pakistanesos de l'aula d'acollida de l'Institut Pedraforca. La participació d'aquests alumnes es va aconseguir a través d'un procés de col·laboració entre el CNL de l'Hospitalet, l'assessor LIC (Llengua, Interculturalitat i Cohesió Social) i el tutor de l'aula d'acollida del centre. Els alumnes de l'Institut Pedraforca van fer una primera demostració d'aquest esport per als estudiants del curs de català i després van jugar tots plegats.

© Consorci per a la Normalització Lingüística.

La valoració d'aquesta activitat va ser molt positiva en dos aspectes. En primer lloc, es va organitzar una activitat esportiva amb la participació de col·lectius diferents i on la llengua que funcionava com a fil conductor era bàsicament el català. En segon lloc, aquesta activitat va afavorir la convivència entre diferents cultures i generacions: d'una banda, adolescents d'origen asiàtic i, de l'altra, pares i mares d'origens ètnics diversos.

El segon taller de criquet, amb l'Associació de Famílies Pakistaneses, es va dur a terme el 20 de desembre de 2011 al pati d'un centre educatiu de Santa Eulàlia, al barri on l'Associació té la seva seu. El procediment de l'activitat va ser similar al que es va seguir en el primer taller. En aquest cas, però, no es va fer cap sessió teòrica explicativa del joc, perquè els alumnes ja el coneixien i hi jugaven habitualment, de manera que es va aprofundir més en la comprensió del vocabulari en català i el seu ús durant la sessió pràctica.

Difusió de la terminologia

El 15 de gener de 2012 va tenir lloc el I Dia Català del Criquet, una jornada de portes obertes del criquet català, organitzada per un dels clubs de criquet de Barcelona, el Catalunya Criquet Club. Aquest esdeveniment va comptar amb el suport d'Òmnium Cultural, Servei Solidari, Casa Àsia i Trust Sport Management. La jornada tenia l'objectiu de promoure la integració del col·lectiu asiàtic a Catalunya a través de l'esport. Els jugadors del Catalunya Criquet Club van fer classes pràctiques

de criquet al públic assistent i es va jugar un partit amistós de demostració. Durant la jornada es van repartir els díptics del vocabulari de criquet al públic assistent. Aquest acte també va permetre que el CNL de l'Hospitalet i la Unió Esportiva Catalana de Clubs de Criquet engegessin un procés de col·laboració per treballar en l'aplicació pràctica del vocabulari.

© Catalunya Criquet Club.

En aquest marc, el president de la Unió Esportiva, Khalid Shabaz, va promoure una sessió pràctica d'aprenentatge del vocabulari adreçada als presidents i capitans d'equips de criquet catalans, als àrbitres i també als gestors de continguts de la pàgina web de la Unió Esportiva, amb l'objectiu que a partir d'aquell moment utilitzessin la terminologia catalana en tota la documentació que generen (marcadors, estadístiques de partits, etc.) i en les accions de formació que duen a terme.

Aquesta sessió va tenir lloc el 18 de març a la sala d'actes de la Fundació Nous Catalans, a Santa Coloma de Gramenet, que és on té la seu la Unió Esportiva Catalana de Clubs de Criquet, i va constar de dues parts.

En primer lloc, el TERMCAT va fer una presentació del *Vocabulari bàsic del criquet* i del seu procés d'elaboració.

© Marta Marzal.

A continuació, Robert Masih va conduir una sèrie d'activitats preparades pel CNL de l'Hospitalet per donar a conèixer els termes d'una manera pràctica.

© Àngel Colom.

Valoració i perspectives

L'experiència dels tallers de criquet i l'elaboració del vocabulari ha estat molt positiva, tant pel que fa al procés organitzatiu d'aquestes accions com pel que fa als seus resultats.

D'una banda, ha suposat un procés de col·laboració de dos organismes, el Consorci per a la Normalització Lingüística i el TERMCAT, que ha donat com a fruit el díptic *Vocabulari bàsic del criquet*, ja incorporat al sector d'esports dels diccionaris del TERMCAT. La normalització d'aquest vocabulari és un primer pas per a la promoció de l'ús del català en aquest àmbit.

D'altra banda, els tallers han estat una nova experiència en l'àrea d'aprenentatge de català. L'ús de la llengua catalana s'ha incorporat en un entorn d'ús nou, fora de l'aula, i també s'ha enfortit la cohesió social entre diversos col·lectius de la comunitat. En aquest sentit, caldria destacar la importància de l'àmbit lúdic i esportiu com a element afavoridor de la convivència. Així doncs, el CNL de l'Hospitalet ha incorporat aquesta activitat com a oferta estable dins el catàleg de serveis *Millorem l'ús del català*.

Considerem també molt positiva la col·laboració i implicació de la Unió Esportiva Catalana de Clubs de Criquet i dels diversos clubs de criquet que han participat al llarg d'aquest procés. El seu paper ha estat, i és, fonamental a l'hora de promoure l'ús de la llengua catalana en aquest esport.

Amb totes aquestes accions, creiem que les llavors per aconseguir que el criquet i el català s'ajudin mútuament estan sembrades, però caldrà esperar un temps per saber si germinen: l'ús del català en els partits oficials i, molt especialment, el seu foment en la formació dels nous jugadors i la seva promoció en l'àmbit escolar ho determinaran.